

Gröna fullmäktigegruppens och 22 andra ledamöters motion om att undersöka jämförelsealternativ till Flygbanan

VD/4853/00.02.00.03/2025

Gröna fullmäktigegruppen och 22 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Under förhandsutredningsfasen av projektet Flygbanan har Flygbanan Ab fått påminnelser om att jämförelsealternativ till banan inte har utretts tillräckligt. Både Trafikledsverket (redan under projektet Suomi-rata 2019) och NTM-centralen¹ har förutsatt noggrann utredning av alternativen. Trots detta har Flygbanan Ab inte planerat några närmare tilläggsutredningar av jämförelsealternativen.

I den tidigare projektdokumentationen från projektet Flygbanan samt i de bedömningar som myndigheterna lagt fram har följande jämförelsealternativ identifierats:

1. Alternativ 0+: Flygbanan genomförs inte. På stambanan förbättras transportkapaciteten på banavsnittet Böle–Riihimäki. Dessutom ökar Digispåret² kapaciteten och minimerar störningskänsligheten i hela det finländska bannätet.
2. Alternativ VE P: Utbyggnad av stambanan med ett femte spår från Kottby till Kervo. Detta alternativ har dock inte inkluderats i redovisningen av miljökonsekvensbedömningen (MKB)³ för Flygbanan.
3. Mer infrastruktur på stambanan: Flera omkörningsställen längs stambanan, förlängning av plattformarna på stationerna samt en eventuell förbindelse till den framtida Östbanan från Kervo (NTM-centralen har uttryckt en önskan om att undersöka detta alternativ närmare).

Översiktsplanen för Flygbanan bereds och preciseras för närvarande. Samtidigt skulle det vara nödvändigt att utreda jämförelsealternativen för att få heltäckande och aktuella uppgifter om olika alternativ som beslutsunderlag. Behovet av tilläggsutredningar är särskilt motiverat. Enligt projektbedömningsrapporter⁴ är nämligen projektets samhällsekonomiska nytto-kostnadsförhållande mycket svagt, endast 0,19. Dessutom förbättrar genomförandet av projektet Digispår stambanans kapacitet och störningstålighet långt in i framtiden, vilket gör byggandet av Flygbanan mindre brådskande.

Efterfrågan på fjärrtågstrafik förväntas inte öka nämnvärt, och enligt utredningar går det inte att ta ut nämnvärt högre tilläggspriser för resor med Flygbanan^{5, 6, 7}.

Som en av ägarna i Flygbanan Ab har Vanda ett intresse av att få grundliga rapporter till stöd för ett eventuellt byggbeslut. Som ägare har Vanda också möjlighet att påverka bolaget.

Vi föreslår att Vanda stad kräver att Flygbanan Ab kompletterar översiktsplanen med en omfattande utredning av jämförelsealternativ.

Utifrån detta kan man senare bedöma projektets verkliga behov, samhällsekonomiska motivering, miljökonsekvenser samt trafik- och passagerarefterfrågan.”

Källor:

¹ NTM-centralen: Motiverad slutsats 23.2.2024. Suomi-rata_Oy_Lentorata_perusteltu_päätelmä_23022024.pdf

² Projektet Digispår: Information om Digispåret. <https://digirata.fi/sv/information-om-digispar/>

³ Redovisning av miljökonsekvensbedömningen (MKB), 2024.

https://lontorata.fi/wp-content/uploads/2024/03/Lontorata_YVA-selostus_web.pdf

⁴ Flygbanan Ab: Projektbedömning 2023. <https://lontorata.fi/wp-content/uploads/2023/11/Lontoradan-hankearviointi-1.pdf>

⁵ Traficom: Den riksomfattande transportsystemplaneringen – Genomförandeplan 2024.

https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/VLE%202024_0.pdf

⁶ Flygbanan Ab: Flygbanan i olika marknadsscenarier

2025. <https://lontorata.fi/wp-content/uploads/2025/01/Lontorata-eri-markkinaskenaarioissa.pdf>

⁷ Flygbanan Ab: Publikationer. <https://lontorata.fi/julkaisut/>

Stadsfullmäktige 16.6.2025 § 36

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Gröna fullmäktigegruppens och 22 andra ledamöters undertecknade motion om att undersöka jämförelsealternativ till Flygbanan